

Latweefchu Awises.

Nr. 20.

Zettortdeenâ 17. Maiji.

1862.

Awifchu finnas.

Behterburgas fkolhu aprinki, pee kurrea peederr 8 guavernementis, irr 1 studenta fkolha (Uniwersitetete) ar 1286 studenteem, 13 gimnafi un 2 Wahzu gimnafi ar 4748 mahzektteem, 64 kreis-fkolhas un 109 basnijas fkolhas. Pawiffam irr 944 augti un semmi fkolhmeisteri, 16 fkolhmeistereenes un 14 tuhfti. 524 mahzekki, bet tikkai 1281 meitas, kas tohp fkolhotas.

Behterburga. Eisenbahne no Behterburgas zaur Dinburgu un Wilnu us Wahzsemmi nu irr gattawa, un taggad ta eetaifita, ka 2 reises par deenu warr braukt no Berlines us Behterburgu un no Behterburgas us Berlini. Pulksten 8u0008 no rihta isbrauz no Behterburgas un par 46½ stundu nobrauz pulksten 5¼ no rihta Berlinê. Atfal pulksten 9½ wakkara isbrauz no Behterburgas un par 57 stundahm pulksten 5¼ no rihta nobrauz Berlinê. Berlinê ifkatra wakkara isbrauz pulksten 10¾ un par 46 stundahm pulksten 11t0008 wakkara nobrauz Behterburga un atfal pulksten 8¾ isbrauz no Berlines un par 56 stundahm pulksten 5¾ pehz pufedeenas nobrauz Behterburga. Taggad arri Rihgas eisenbahnes braukfchanu pahrtai-fih ta, ka teem ilgi naw jakawejahs Dinburga, kas no turrenes tabtaki us Wahzsemmi jeb us Behterburgu gribb braukt.

Tehrpate 2tra Maiji jaunais augstu un semmu fkolhu Kurateris Grahws Keiserlingks atbrauzis. Dhtra rihta wiffi Proweffori un fkolhas lungi nahfufchi winnu fweizinaht, un Grahws tad wiffus usrunnais ar gudreem wahrdeem, un ar preeku teizis, ka muhfu Keisers ar laipnibu luhfojohht us Tehrpates augftu fkolhu un ka Keisers un arri Minifters sawu rohku turrefchoht pah muhfu fkolham, pafargafchoht winnu labbumu un gahdafchoht par

muhfu Gubernementu kristigu Ewangeliuma dshwofchanu. Tehrpate effohht pirma un Kreewusemmes Uniwersitetete, zaur kurrea goifma wai-rojahs par wiffu walfti. Zerrefchoht arri, ka ir jo prohjam fchi augfta fkolha buhfchoht tabda teizama. — 57 studenti eemahzijufchees smulkas dseefmas us 4 balsim un tad kahda dahrsa dfeedajufchi. Sanahzis leels klaufitaju pulks, un kaut gan ifkatram klaufitajam masa leeta bij jamakfa, tad tomehr fanahkufchi 399 rubt., fo studenti nowehlejufchi bahrinu fkolhai.

Italias Rehninfch Neapelê fagaidijis sawu fnohtu Prinzi Napoleonu un meitu, kas no Parises ar fuggi atnahkufchi un ar leelu gohdu un preeku usnemti tappufchi. Prinziis gan ne effohht nahzis ka Keisera weetneeks, bet tikkai ka Rehnina snohts, tomehr laudis tizz, ka labbas finnas neffis no Parises Rohmas labbad. Rehninfch Wittors gahjis us Sizilias fallas leelo pilfatu Messinu un preezigi tur usnemts tappis, bet us Sizilias galwas pilfatu Palermu naw gahjis tadeht, ka tur turwuma laupitaji pohsta darbus wehl darra. Wehl Italiâ gan daschâs weetas fivri laujotees ar laupitajem, Brantscha II. draugeem, deedelneekeem, no wiffadahm semmehm salaffiteem, bet wiffur tohs fakauj un tuhda noteefa ka dumpineekus. Tohs taggad gan ahtraki gallinahs, jo Generals Gojons un Pahwesta un Brantscha II. draugs, taggad no Rohmas us Napoleona pawehlefchanu atstahjis un zits Generals turpu nosubtihts, kas wairs ne wehle laupitajus un dumpineekus Rohma fakraht, teem naudu un eerohtfchus doht, un tad tohs palaisi Italiâ, lai Branzi atfal zeff par waldineeku. Nu paschi jaw manna, ka ilgi Rohma wairs ne warrefchoht palift, jo Keisers Napoleons Rohmu gribb atdoht Italiâ. Pa tam Garibalda draugi fahuntojufchees un flep-

pen gribbejuschi eelaustees Gistreikeru dalkâ un Weneziu panemt; bet tehniusch Wiktors to dabbujis sinnaht, tuhda wiffus schohs lizzis fanemt un zeetumâ likt un teizis, ka ne gribboht ar netaisnibu un wiltibu Wenedigu panemt un likt pee Italias walstis, ka wiffa Italia no firds gribb, bet ar gohdu to sawâ laikâ isdarrischoht. — Garibaldi, kas arri gohda prahtu turr, wehl reiso Italia un wiffos pilfatos ar leelu preeku un gohdu tohp usnemt. Usklubina wiffus, lai mahzâhs wiffi, wezzi un jauni ar karea-cerohtscheem darbotees, ka gattawi un derrigi buhtu eet karea, ja tehwufemme buhs jafarga.

Turkufemme. Turkeem arween wehl jakaujâhs ar Montenegras kalna-landim un dumpineeem, to wehl ne warr uswarreht, jebchu leelais Generals Omer Pascha, karea wahdu no Turku karea-laikeem gan wehl sinnafeet, Turkus wadda. Dauds weetas Turki sakauti tappuschu masâs kauschanas, un kaut gan arri eenaidneeki daschâ weeta uswarreti tappuschu, tad tomehr Turkeem ne eet labbi. Tadeht falka, ka Omer Pascha atdohschoht zittam Generalam karea-waddischanu. — Greekerufemme dumpineeeki nu arri effoht uswarreti.

Asia. Kolin Kinâ Sprantschu Admirals Bonards atkal effoht ar faweem fugeem un masu karea-spehku eenaidneekus uswarrejis. Pee Rambodisches leelupes (skattees Asia lantfahrte, Paktat-Judia) Wibze-kehniusch Wib-Longes stipra pilfatâ bij apzeetinajees un wiffu semmi usmuffinajis prett Sprantscheem. 2 stipri kreposti apfargajuschu scho eenaidneeku leelu ohstu. Tad nu Sprantschi ar 11 leelugabbalu laiwahm un masu saldatu spehku usbruffuschu schai weetai, to tik maktigi bombarderejuschi un ar sawu masu pulzinu saldatu tik duhschigi usfrehjuschi, ka treschâ rihâ to krepostu panehmuschu un dabbujuschu 68 leelus-gabbalus, leelu pulku pulwera, salpetera un promjantes. Tizz, ka nu eenaidneeki ilgi wairs ne turresees prettim, bet nu Sprantschi buhschoht schihs semmes walduueeki.

Rihnas jauns 6 gaddus wezz Keisers, karea weeta stiprais Prinziis Kong walda, taggad gribboht nozelt Rihnas nelabbu waldischanu un jaunus liklumus doht un no wiffahm gubernementim faajinaht weetneekus leelâ landagâ, karea Presidents

pats Prinziis buhschoht. Ja sinn, ka Rihnâ no tuhstoscheem gaddeem itt nelo nam pahrtaisjuschi, bet stipri ween turrahâs pee wezzas tehwu tehwu aprastâs buhschanas, tad jabrihnojâhs, ka tâ nu gribboht tur darriht. Redschs kâ ar to ees, jo tur deemschehl jaw fajuschanas par dauds un pufâ walstis no dumpineeem uswarreta un pohstita. Rankinges pilfatâ wehl irr breefmigais bads. Sprantschi un Englenderi palihds prett dumpineeem kareht, un kur schee par poligu eet, tur dumpineeeki tohp sakauti, jo prett Ciropas generaleem un saldateem ir leelais Asia karea-spehke nezi ne spehj, ka to daschlahrt jaw effam redsejuschi tai karea ar Rihnas leelo walsti un ar Indias leeceem dumpineeeku pulkeem.

Amerika. Mejikâ nu Sprantschi ween karea ar scho walsti, jo Englenderi pawiffam atkappuschees un ir Spanias leelais generals Prims pahrwedd sawus saldatus mahjâs, kaut gan zitti Spanias wirfneeki un walduueeki to ihsti ne gribbejuschi. Sodusmosusches prett Sprantscheem, kas derretu pameeru ne gribb turreht un darra prett to kuntrakti, to bij notaisjuschi, kad scho karea gribbeja sakht. Sprantschi nu us sawu paschu rohku eet un gribb scho leelu walsti uswarreht, pehz sawa prahta waldischanu pahrtaisht un kehniu tur eezelt, kur Presidents taggad walda. Tas ne patihk neweenam, wiffi kurn, bet Napoleons ne atstahj no sawa prahta. Kâlabbad tâ — to neweens ne sinn. Kaut gan ar pohsta sehrgahm tur sweschu semmu laudis dikti mirst un ne sinn, woi tadeht Sprantscheem tur labbi ees, tad tomehr tee dohdahs teescham us paschu galwas pilfatu. Amerikas Presidents Linkolns sohla Mejikai eet paligâ, jo labbi teem gan ne buhtu ja Sprantschi Mejikâ pee winnu rohbeschahm eetaisitohs. Orizabas pilfatu Sprantschi jaw panehmuschu un Mejikas jachtneekus sakahwuschu.

Seemet-Amerikâ karsch paleek jo nikns. Kaut wehrge-walstis gan wiffur tohp uswarretas, tad tomehr fahm wehl irr leels karea-spehke, kas ne gribb padohtees un ikdeenas wehl leelas kauschanas pee Missisippes leelupes gaidamas. Englenderi taggad ar Linkolnu kuntrakti notaisjuschi, ka nebuht wairs ne wehleschoht Rehgerus par wehrgeem no Awrikas atwest us Ameriku, un ka latru fuggi

ismelleschoht, woi naw peelahdehts ar wehrgeem; ir fanni walsti Kolumbiâ, fo ihstas walstis atkal atnehmuschas, wehrgeu buhschanu tuhda nozehluschas. — Leelo Jaun Orleans pilfatu panehmuschi bes affins isleeschanas, jo wehrgeu-walstu saldati paschi isgahjuschi un aisgahjuschi pee Generala Boregaru, kas arri jaw effoht isgahjis no Korintes stipras weetas, kur til ilgi bij turrejees. Wifs spehls sakrahjahs pee Memphis pilfata, kur nu buhschoht maktiga kauschgnahs! Jaun Orleans wehrgeu-walstis gan bij taisijuschas maktigas skanstes un leelas lehdes likkuschas pahr scho warren plattu leeluppi, lai cenaidneeku kuggi ne nahf, arri 25 tuhft. saldateem bij pilfats jafarga — tomehr pilfatu padewuschas un aisbehguschas ta ka cenaidneeki tuwojuschees. Ne sinn, kalabbad ta darrijuschas. — Forktones pilfatu arri atstahjuschas uu ihstu walstu spehls tur aisgahjis un dabbujis 74 leelus-gabbolus un wiffadas karra-leetas. Bij aisgahjis wehrgeu-walstu spehls us Willamburgu, bet ir to Generals McKleans panehmis, kad leela kauschanas cenaidneekus bij uswarrejis Generals Annoks. Schinni kauschanas sanehmuschi 6 tuhft. dsihwus un 1 tuhft. fashantus cenaidneekus. Wehrgeu-walstu Presidents Dawis un zitti Generali pawehlejuschi Forktoni atdoht un ar fawu leelu spehlu, kahdeem 100 tuhft. aisgahjuschi us Sawannu, kur stipri gribb turretees. Us to puffi gan buhs tahs leelakas kauschanahs. McKleans teem dohdahs pakkaf, bet winna spehls ne effoht wis leelaks par scho. S—j.

Winkenê, Baijeru galwas pilfata dsihwo kahds gauschi baggats grahws Tattenbaks, kas til lohti maktigs gehgeris, kahdu Giropa ohtru til lehti ne usees. Winsch daschu reis Awrika us panteru jakti bijis un fawâ muhschâ labbu teefu panteru noschahwis. Behrn rudden effoht arri Kursemme Dundangâ us breeschu jakti bijis. Us jakti rijohht effoht teizis, ka winsch breedim, fo dabbuschohht, 4 zolli no labbas pusses plefscha ar lohdi trahpischohht. Winuam usnahjis breedis pawiffam no ohtras pusses, kur nemas naw gaidijis un ta nu buhtu ta schauschana krittusi kreisaja plezzi. Grahws Tattenbaks breedi peepeschi fabeedejis, breedis atpakkaf greesdamees no grahwa schahweenu dabbujis itt riktiigi tai nosfimetâ weeta, turpat no-

krittis un bijis nohst. Scho pagahjuschu seemu effoht arri schis jaw peeminnehts grahws Kreewussemme us lahtschu jakti bijis. Grahws Tattenbaks nehmis fawu weetu 50 fohlus no kahda generata S... , gribbedams wezzu generali apfargahht, ka newillioht Mischka winnam ne uebruhf. Tad nahjis lahjis un dewees generalim wirsâ, kas gan schahwis, bet plinte noklatschojuse un nu lahjis til tuwu jaw bijis, ka stahwu zehlees un gribbejis generali patlabban aplamvt. Schinni breesmu brihdi grahws Tattenbaks lahjim galwâ ar lohdi zaurumu isurbis, ta ka lahjis generata preefschâ nokrittis un bijis pagallam. Schogadd eefchoht grahws atkal us Awrika us lauwu jakti, jo us to wehl ne effoht bijis. Schweizeru flints kalnôs grahws katra gaddâ lihds 20 kalua kases noschajohht. Winsch effoht lihds 50 gaddus wezs.

S—y.

Semmes - elje.

II.

Seemel-Amerikas walstu-beedribâ, Pensilwanias walsti, labbi leelâ gabbalâ wehrn (1860) usgahje awoschus ittin baggatus, kas iswerer semmes-elji, fo fawz arri par almins-elji. Un ta nu tur pat, kur ne fenn puhra weetu semmes warreja dabuht pirkt par nezil dahlderu, taggad to makfa ar tuhftoscheem dahldereem, un dauds semneeki, kurreu grunte tahdi awoschi radduschees, itt abtrainâ pallikuschi par itt baggateem wihreem. Jaw Julius mehnesi tur dsihwoja ar 130 awoscheem, kas isdewe katra deenâ eljes 650 muzzu woi wairak la 6000 stohpu. Zebfchu elje nesklaidra, tatschu labpraht to wehrf. Pee Petroseuma irr 30 awoschi un dohd 200 muzzu pa deenu. Useet scho elji arri wehl dauds zittas weetas. Nolemm, ka lihds Septempera mehnesi us Ruh-Jorku nosfutiija kahdu 10.000 muzzu ar elji, un, ja mas, til pat dauds iesklaidroja Pittsburgâ, woi zittur tuwumâ. — Ne waijaga leelas nandas tehreschanas, lai schahdus awoschus zaur isurbichanu semme fewim zeff. Jo zaur urbschannu eetohy semmei eefschâ lihds tahm weetahm, kur appalschâ elje ka appalsch swarriga apfegga, un gaidin gaida lai warretu tapt us augfchu gaisâ. Urbjama zaurumi irr diwi lihds tschetru

zellsu zaurmehrâ, un akka fimts lihds diwisimts pehdu dsikka makfa, — ka nu ta semme appakfcha to darbu darra woi gruhtaku woi weeglaku, — ne wairak kâ 300 lihds 600 dahldeu. Par daschu awoti, kas isdohd katrâ deenâ 10 lihds 15 muzzu, wiffas tehreschanas maksajuschas ne wairak kâ 1000 lihds 1500 dahldeu. Zitti awoſchi eefsch pirmahm deenahm isdewuschi brihnum dauds eljes. Weena, pee Branklina, eefsch nezil stundahm 32 muzzu, zitta (eefsch Mercei Counti) 90 lihds 120 muzzu par deenu. Tahdu awoſchu wehtibu nolemm taggad itt warren leelu. Semneeks kahds, kas bija sahjis fawâ semmes gabbalâ urbt, un bija istehrejis pee fcha darba to mas fimtenu dahldeu, ko warrejis dabbuht tappinaht us sawu ihpafschumu, usgahje ar pehdigu graffi tahdu brangu awoti, ka winsch tai paschâ deenâ, kur neweens ne turreja winna baggatibu wehrtâ ne 500 dahldeu. — bija walkarâ tahds wihrs, ka nu itt labpraht gribbeja. us parradu doht winnam ir 30,000 dahldeu. — Daschi awoſchi triju mehneschu starpâ, bes tam ko darbs bija maksajis, skaidrus pelnus redsejuschî 10,000 lihds 14,000 dahldeu.

To warr dohmaht, ka laudis tai semmê paliffuschî par warru kahrigi un ka trakki us tahdu baggatibu. Brahts daudseem kâ karjonâ pahrnemts; eet un skrej us scheem pelneem prezineeki, pabrihku lungi, dakteri, adwokati, semneeki. Zitti semneeki sawas mahjas dewuschi kihlam, lai til warretu dabbuht nemt us augteem, un sohla maksiaht par katru mehnesi, kur winni to naudu turr, diwi lihds trihs dahldeu us fimtu, — lai ar schahs naudas paligu warretu semmê ee-urbt. Zitti gan krahpjahs, — nelo ne atrohn semmê, kâ semmi un akminus ween; bet tahdu irr til masums.

H. R—II.

Swirbulu ispohtischana.

Bruhſchu kehniensch Briddikis tas ohtrais jeb leelais, (ko dauds arri par wezzu Brizzi eesaukuschi) weenreis pawehleja wiffus swirbulus noschaut. — Winsch fazjija: Schee vellet-fwahrtſchi padarra man leelu skahdi, tee saknahba jeb arri apehd dauds kesberu ohgas un man par to neneeka ne makfa. Maktigi schahwe, jo kehniensch par ifkatru swirbuli

brangi aismaksaja. Bet kas nu bij par pohstu nahloſchâ gaddâ! Woi gan attal no swirbuteem? No teem gan ne, bet no wiffadeem tahrpeem un kufstoneem. Schee bij kehniina dahrsâ til aplam sawairojuschees, ka tee no-ehde kesberem un arri zitteem augtu kohkem un dahrsa faknehm wiffas loppas un seedus. No kohka augteem ne bij ne sinnas. Nu kehniensch apkehre, zil nepareisti bij darrijis lifdams swirbulus apschaut. Lai gan schee daschu brangu kesberu ohgu apehde, tad schi bij masa skahde prett to leelu labbumu, ka winni tahrpus un kufstonus ispehstija tohs apehdami. Kehniinam bij attal dahrga nauda jamakfa par sawesteem swirbuteem no fweſchahur un tahlahm mallahm. No schi laika winsch wairt ne dusmojahs, kad swirbuli kahdu kesberu ohgu jeb kahdu sehklas graudiau apehde, jo nu labbi sinnaja kahdu neisteizamu labbumu schee dahrseem darrija. —

Sluddinaschanas.

Wisslabbaku sihrupu, 10 kapeiki par mahrzinu, warr dabbuht pee **J. S. Jakobſohna**, Kattoku eela, sakkâ bohte, ar baltu sakkî pee wahrteem. 1

Ar Wissangstaku wehleschanu taggad Pehterburgâ irr zelka un cetaisita tappuse:
naudas un wiffadu dahrgu leetu islohseschana (Lotteria).

Preeſch Kursemmes schihs Lotterias Pantohris, — kur lohſes un wiffadas sinnas par scho islohseschanu Pehterburgâ warr dabbuht, — irr Zelgawâ lihdsſchinigâ **Schmehmanna** nanmâ, Leelajas un Kattoku eelas labbajâ sinhel; kantohti ja-ee-eet no Leelajas eelas pusses. Tabs tur pehrtamas lohſes makfa:

1 pilniga lohſe makfa . . .	131 rbl. 42½ kap. f.
1 puſs lohſe makfa . . .	70 = 82½ „
1 weerendeka lohſe makfa . . .	36 = 48½ „
1 defmitas dalkas lohſe makfa . . .	15 = 27½ „
1 diwidemitas dalkas lohſe makfa . . .	8 = 20½ „
1 fimts dalkas lohſe makfa . . .	1 = 74 „

H. E. Löwenstein,

ſchihs Lotterias awahdatajs preeſch wiffas Kursemmes. 3

Tat jaunâ ziggaru bohde **G. V. Holmberg** Mihgâ us ſtubra pee wezzeem semmes wahrteem, jaunâ Skarpowa mahjâ wehl dabbujami daschadi labbi ziggari par wezzu tirgu, kâ 100 gabball par 80 kap. lihds 3 rubl. 50 kap. f., arri Amerikas kaktu-tabaka par 10 kap. par mahrzinu. Schi tabaka ihpafſchi derr tahdeem, kam zaur fleekahm smaggas fruhstis. 3

B r i h w d r i l l e h t.

No juermallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blaes, Censor. Zelgawâ, tal 15tâ Maij 1862.

Gedruckt bei J. F. Steffenhagen und Sohn in Mitau.

No. 85.

Jannas sinna s.

Widsemme Willenes kirsphele augsts Kroh-
nis atwehlejis jaunū Luttera basnizu zelt.

Bohtu pilfata, Kahlische, Gistreikeru walsti,
nomirre ne fenn 35 gaddu wezs zilweks, kas lohti
skohpi un knappi dshwojis, ka wissi laudis brih-
nojabs. Kad bija nomirris, tad tiklai atradde,
ka mdeht winsch sawu-mantu krahdamš ta bad-
dinajis; jo winsch wissu sawu leelu mantu, 100
tuhkst. Bohlu gulschus, labbdarrischanas nammeem
schlinkojis — to testamentē norakstidams.

Klaipehda. 24ta Webruari baggats schihdu
kaupmannis, wahrda Luddikis Wihneris,
kas sawu leelu naudu ta pa gohdam isdallijis,
prohti: 500 dahld. tas Luttera Jahua bas-
nizai dewis, 4 tuhkst. dahld. labbdarrischanas
beedribai, 1 tuhkst. dahld. skohlai, kas palaisius
behrnus mahza, un tad 28 tuhkst. dahld. lai ihpa-
schi eezeht tahdu nammu, kur nabbaga kohyma-
nus apgahda. — Tas nu buhtu itt jauki un brangi
ween, un schee gohda darbi daschu kristitu zilweku
apkaunetu; bet to ween es ne warru saprast, kad
rakstitajs Wahzu Uwises tahlak stahsta, ka schis
teizams schihds effoht Klaipehdas Lutteru kapsehta
ar pulkstena skannu un wissahm Lutteru gohda
parahdischanam aprakts, un patš Lutteru
Superdenta kungs Abruokers wehl lihku runnu
pee winna tappa turrejis. — Ka daschas kristitas
tizzibas fateekahs mihlestiba un gohda un ne tur
neweena fewi labbaka par ohtru, tas irr itt jauki
un labbi ween, un ka mehš ar Zuhdeem fatil-
schanā un meerā dshwojam, irr arri dikti labbi un
ta peeklahjabs; jo ir schihds irr debbes Tehwa
behrns; bet kamehr nu schihds wehl naw atgreesees
pee Kristus, muhsu dabrga un mihla Pestitaja, tad
pehz mannahm dohmahm, tas tak ne buhtu tur
kappā klahd guldams, kur kristigu kauschu laleeks
dus; bet tur guldams, kur winna brahli snausch,

winnu deenu gaididami. — Ko un la kates schein
tizzejis, ta lai tas dabbu. E. J. S.

Wihdene. Leeldeenas swehtkus gohds Dec-
wam effam pawaddijuschi, par Pestitaja augscham
zelschanu preezadamees, ka winsch sawu grubtu
nahwes zekku staigadams mums to muhschigu dsh-
woschanu gahdajis, kas til zaur winnu irr dabbu-
jama. Tad nu atkal ar preeku fahlam tam Kun-
gam nammu zelt un pee muhsu jaunās basnizas
strahdaht, kurrei preeksch pahru gaddeem grunts
akmini lifke. Ar preeku tam schehligam Deewam
sawus slawas uypurus nodohdam, ka winsch mums
til tahdu palihdsejis, ka taggad firds no preeka lezz
scho staltu, leelu, baggatu Deewa nammu usskat-
toht, ko taira la wezras Gohtu basnizas Wahsem-
me un kahdu arr retti atraddihs. Scho basnizu
muhsu neiaika leelkungs jaw bija nodohmajis litt
taifht, bet kad tas augstais Kungs winnu pee fewi
aizinjaja, kur nu swehti dus, tad basniza wehl
palikke netaisita. Was gaddu winsch gan muhs
waldijis, bet dauds labba darriis, muhschigas un
nesawihstamas mantas pamettis, ko ne kohdi un
ruhfa ne maitahs, un ko sagli ne warr atnemt.
To leezibu mums dohd tas jaukais 2 tahschu leelais
skohlas nams un tahs ehrges ar sawu skannigu
balsi tiklabb basniza la skohlas nammā, ko dahwi-
najis pehz sawas deewabihjigas firds. Tad winna
atraitne, muhsu zeen. leelmahte Wirstene Lihwen,
kas muhs taggad walda, scho sawa nelaika laulata
drauga wehleschanu peepildidama pehz sawa scheh-
liga un deewabihjiga prahta leel scho basnizu tai-
fht, kas lohti leelu naudu maksa un schinni gadda
warr buht taps gattawa. Us to muhschigu grunti un
pamattu, kas irr tas stuhra akmins, Jesus Kristus,
us ko winna arri patte sawu nammu taira, ta irr zeh-
luse scho Deewa nammu; to no tam no prahtam, kad
redsam, ka winna par laizigu mantu isdohschanu neko
nebehda, lai til warretu tam Kungam to gohdibas un

teltes weetu ustaisiht. Lai tas Kungs scho muhsu
schehligu un deewabihjigu waldineezi baggati fwehti
pee meefas un dwehfeles. S—db—g.

Deewa-pahrteefaschana uhdeni.

Kas ne sinn, kas atraitne tahda, tas dshwojoht
to papilnam warr dabbuht eefihmeht un arri schinni
pateefigâ stahstâ, — ja ween faprafchanas=azzis
zilla. — Atraitne irr wischlin apbehdinata seewisch-
ka. — Stahstitajs to jaw dauds reifchem wehrâ liz-
zis un wehl walfar, — kad fahrki no nahburga
namma isneffe un pee durwim behdiga, raudadama
seewa sawas rohfas isplehte un weenu weenigu gai-
schu bailibas-kleegschanu isstuhme, — tad winsch
gan sinnoja, ka ta bija behdu-brehkschana, tapeh-
ka schaurâ fahrki mihtotu loulatu draugu aisenesse
un bija behdiga usifattischana tas masais puisens,
kas starp diwi raddeem tuhliht ais mirruscha tehwa
fahrka staigaja, — bet mahtes fahpju-kleegschana
bija wehl jo behdiga.

Kad kahdâ Wahssemes kalnu-zeemâ semturris
(saimnecks) bija mirris, tad, pehz pabeigtahm beh-
rehm, atraitne weentufa sawâ masâ istabâ fehdeja
un tatschu ne bija weentufa; — jo dewini behrni
fehdeja aplahrt fahs, no wiffujauaka, kas win-
nas klehvi duffeja, lihds pascham wezzakam, kas
pee rattina fehdeja, katrs sawâ weeta, tâpat kâ
weenumehr; — tillai weena weeta, paschâ galda
wirsejâ gallâ, palikke tukfcha, — ta weeta, kur
nomirris katras deenas walfarâ bija fehdejis — un
tamdeht atraitne bija weentufa. — Un tatschu,
falku es, ta ne bija weentufa; — jo nahze pee
winnas Tas, kas sawus laudis apmellejis un at-
pestijis, kas to raggu tabs glabbschanas muhsu
starpâ vazehlis — un Tas winnu eepreezinaja un
runnaja-pahr atraitnu affarahm, kas gan pahr
waigeem rittina, bet augfchup us Deemu brehz un
no Winna tohp flaititas — un Tas runnaja no
ta ihstena tehwa pahr wiffseem, lam behrnu wahrds
debbejis un wirs semmes, un zaur to kflussu istabu
skanneja dauds mihtu balsu, kâ: „Pawehli tam
Kungam tawu zekku un zerre us Winna, — tad
Winsch gan darrihs!“ — Drihs arri dseesmu grab-
mata tappe usschkirta un mahte ar behrneem kohpâ
dseedaja to dseesmu: „Pawehlees tawâs mohfâs“
un ar scho dseesmu isdseedaja dauds behdu no firds
un eedseedaja dauds eepreezinaschanas firdi.

Rabbagai atraitnei arri bija wajadfigs, spehzi-
natees eefsch sawa Deewa un Kunga. — Kur sehta
neplehsta, tur katrs pahrlahpj un atraitnes niknais
nahburgs (sehbris) arri jaw lahju bija vazehlis,
gribbedams pahrlahpt. Jo winsch nahf pee tabs,
runna no atraitnes weeniga dsimta semmes-gabbala,
— falka, kamehr winnas wihrs dshwojis, kamehr
winsch gan ar meeru bijis, ka tas to gabbalu ap-
stahdajis, bet taggad winnam wajagohht to weetu
atprassiht — tadeht, ka ta winnam peederroht un
lai par launu ne nemmoht, ka winsch to waija-
dsibu pee teefas effoht usrahbijis; — winsch to
tamdeht ween darrijis, sinnadams, ka ta to semmi
ar labbu ne atdohfchoht; — bet winsch ar flai-
drahm leezibahm warroht usrahdiht, ka tas sem-
mes-gabbals winnam peederroht.

Rabbaga atraitnite isruhzinajahs; — winnas
wihrs preefsch ilgeem gaddeem to gabbalu kâ ne-
augligu weetu no nahburga bij virzis un nohmajis,
bet leezineelus ne bija pee-aizinjais, — arri no
nahburga nekahdus apleezinaschanas-rakstus pahr
fanemtu naidu prassijis.

Ta taisniba preefsch Deewa un sinnamas firds
peefritte atraitnei un bija mannama eefsch ta, ka
semmite, bes nahburga eemesleem, zaur dauds gad-
deem no mirruscha bija kohpta un augliga darrita;
bet tahdas leezibas preefsch laizigas teefas now
geldigas un tai behdigai atraitnei bij saudeht sawu
taisnu teefu. — Tahda teefaschana irr-ehrmiga
leeta, ta ne mihto weentulibu, bet mefle fewim
beedribu. Tai dauds, bet deemschehl nelabbu bee-
dru, kas tai welkshs walfar un kas pee tahdas tee-
faschanas sawu taisnibu saud, tos wehl wairaf
saud: prohti naidu, maksaschanas, laiku, preeku,
meeru un daudskahrt affaru bes flaischa.

Turklaht tahdai teefaschanaî tik launa beedriba,
ka ir tam, kas uswinne, daudskahrt pahr to irr
janoscheshlojajs, — tâ ka tas wihrs, kas zaur tee-
faschana gohwi winneja, bet lam pahr to dahrgu
walgu, ar ko gohwi wedde, bij janopuhfchahs,
prohti par tahm maksahm, pehz winneta teefas-
spreeduma, kas tahdas leelas bija, ka winsch par
tahm buhtu warrejis virkt trihs gohwis.

Ta atraitne atkal kahdâ walfarâ fehdeja sawâ
istabinâ un bija weentufa, — bet tatschu ta ne
bija weentufa, jo leels behdu pulks bija eewilzees,
bes ka buhtu pee durwim peeklaudsinajis. — No

ka nodsihwoht ar wisseem saweem behrneem, kad weenigais dsimts semmes-gabbals pee teefaschanas bija jaudehts? — No ka nemt maksaschanas, kas teefai astonu deenu starpā bija janodehd un kas wairaf rubfu isnesse nekā atraitnei kapeiku bija. — Apkibleschana jaw bij pcedraudeta, ja pehz apgabju-schahm astonahm deenahm teefaschanas maksaschanas nebuhtu peenestas un nabbaga seewina gaidija jaw ar bailehm to stundu, kurrā teefas-fullainis deht apkibleschanas nahlschoht un behdulitei uhdens ne waijadseja paweddeni slappinaht, jo winnas ne-aisturramas affaras us to semjup rittinaja. Klussums raddahs kambarikē, kluffums laukā; — jo faule bija noreetejuse un deenas-walkars danahzis un atraitne, no deenas-darbeem peekussufii, pee sawa rattina meegā bija aismiggusi.

(Turplikam beigums.)

Nahda zitta luhgschana.

Zuhfu usmuddinaschanu, mihlais N. B., is-lassijis, kehru tuhdat pehz spalwas ir mannas doh-mas zaur schim lappinahm Zumš un muhsu am-mata brahleem sinnamas darriht. Ir man tahda palihdsibas lahde arween preeksch azzim stohweja un ar daschu beedri jaw esmu par to isrunnajeos, un tee pilnā meerā; bet ne sinnu, kā to ihstu zellu pee schihs eetaisichanas warretu atrast. Woi mehs schē Kursemmē tāpat ne warretu schihs dahwanas sakraht, kā jaw tas preeksch kahdeem gaddeem starp Wahzsemmes skohlmeistereem noteek? woi tad mums tee derrigi likkumi taptu leegti, jeb zaur tahdu palihdsibas lahdi waldischanai kahdu skahdi darritu?!

Ja nu — lai Deems to palihds — tahda beedriba irr eezelta, tad sinnamš neweens ar warru naw spreests pee schihs peeteiktees, bet tad arri tahdeem wairs ne waijadseta tapt peenemteem, kurri tiklai us sawu wezzuma gallu pee schihs-beedribas gribb peebedrotees, jo us tahdu wihs ta lahde nekahdu labbumu ne warretu darriht, kad tai buhtu wairaf isdohschanas nekā cenahschanas. Jo wezzumam nahf nahwe drihs palkat. Atraitne un bahrini nu no palihdsibas lahdes nahfs atspaidu luhgtees, kurrā winnu aiēgahjeis warrbuht tiklai kahdu pahri rubuku buhs cemettis. Tadeht gan ne buhtu neweens wairs pehz 40ta jeb 45ta gadda us-

uemmamš, ja schihs nepeepildamas usmahlschanas ne gribb beedribas preekschneeki nest.

Bet arri wehl weena lohti waijadfiga eetaisichana no augstas waldischanas mums Kursemmes skohlmeistereem buhtu luhdsama, prohti: **skohlmeisteru-sanahlschanas**. Lai gan warrbuht dascham tas rahdahs kā kahda nederriga, gekkiga jeb peezeeschama leeta, tad tas tomehr tā naw un sliktums no tam nekahds ne warr zeltees; bet turpretti dauds labbuma. Deems naw wiffus zilwekus weenadi ar garra dahwanahm apdahwinajis un wiffi arri naw weenadi mahziti bruhleht sawu garru. Tur warr daschs sawu swezzi, kas lihds schim ap-paksch puhra bijusi, tad us luktura teem list spihdeht, kas wehl lihds schim schahdā jeb tahdā leetā tumstā bij. Zaur tam nekahda angstprahriba ne warr zeltees, kad weens ohtram eeksch brahligas mihlestibas sawas dohmas, darrichanu un sinna-schonu isstahsta un tad wiffi kohpā aprunnajahs, kā lai labbaki un swehtigaki pee skohlahm warretu darbotees. Ir tas, kas warrbuht lihds schim sawā angstprahribā sewi ween par deesgan gudru buhs turreees, kā tas nelo no zittā ne warr mahzitees, tad mahzisees atsiht, kā winsch lohti schinni jeb tanni leetā irr maldijeos un ka zits beedrs atkal zittās leetās par scho wairaf sinn un proht; bet tas wahjais turpretti tohy pazillahts un eedrohschi-nahts. —

Tapehz, mihli ammata beedri! ne paliksim wairs zits zittom sweschineeki, kas tatschu pee weena arkla rohkas effam jalikkuschu un lai wiffa skaudiba, kurrā daschu starpā wehl atrohnahs, zaur tahdahm fabeedroschanahm arween jo wairaf suhd. Jo kad katrs us sawu pufi wilksim, weens ohtru nosmahdesimees, zits pahz zittu leypostimees, — tad muhsu dsihwoschona prett muhsu mahzibu. — Tahdā beedribā ir no ta wiffumasaka warram to mahzitees, ja tiklai usmannigi un weenprahrigi effam. Ko dohmajeet un kā spreesheet par schahdu sanahlschanu? woi ne buhtu mums Kursemmeekeem no winnas leels labbums? — Kā esmu dsirdejis, tad ir Widsemme tahdas skohlmeisteru fa-eeschanas tohyobt ifgaddus turretos, kur appaksch winnu preekschneeka waddischanas, dauds mahzibas un sinnaschanas tohy isskaidrotas un daschs turpu fanihzis un ismissis sawā prahstā nogahjis, no tabs atkal jaunu spehku un usmuddinaschanu pahrneessis

un atkal ar preeku sawu ammatu fahzi's strahdaht. Zerru, ka ir daschs zeenigs mahzitajs, mums to gohdu parahditu muhsu fanahlfchanas apmekleht un mums daschu derrigu mahzibu un padohmu pa-fneegt. —

Gan ir schinni wehleschanâ buhs daschs zelms un almins zellâ, kas muhs lihds mehrkim dauds-reis aiêkawehs; bet beidoht zaur pastahwigu zihni-fchanohs warrbuht muhsu wehleschanohs pa-nahlfim. J. G.

No Zihrawas.

Zuhs behdajatees, mihlais ammata brahl', kas wezzumâ maiji dohs? Dohs tas Deews, kurre darbâ meh's strahdajam. Un grihb weena draudse sawam wezzam skohlmeisteram spreest nabbagôs eet, — „Zai noteek Deewa prahts, teem lobbums buhs nekahds, mums debbes manta paliks. A. Bergmann.

Sluddinafchanas.

Balkus un nogallus leclâ pullâ, jeb arri ma-saf, warr dabbuht pirkt 4 werstes no Zalgawas. Klak-takas sinnas par to warr dabbuht tai nammâ, kas stabw Pastes-stazionei blakkam Salkajâ-celâ; tur weenu tresp-i jakahy us angfchu. 1

Itim lehtas tapetes (papihri ar so istabas fec-nas ispuhscho) teel pahrdohstas pee 1

brahleem Petri,

pee wezzeem Semmes-wahrteem Nihgâ.

Ta jauna **Anilinn-pehrwe**, ar so til gauschi lob-fchi farkani, filli nu lilla weegli un pastahwigi warr pehrweht, ir dabbujama libds ar pamahzifchanu, kâ japehrwe, pee kaupmarra **E. Sepkera** us tirgus plattscha, Zehram blakkam. 1

Zai 29tâ Maiji f. g. preefch pufsdeenas, taps celsch Leel-Behrfes Strauta frohgus weena tirgus-bohts ar wissu eerikteschanu, weena billarde, schenka-leetas, kalti ratti un weeni pubrwahgi, drahnu schran-ka, komohdes, kultudrahnas, daschadas wirtschaytes leetas un lohpi, uhtrupê wairakfshlitajcem pahrdohhti. (E. W.) 1

Us Kurfemmes Ziwil-Gubernatera lunga pawehle-fchanu no 16ta Aprila 1862 Nr. 3019. tohy no Kul-digas pilfata Magistrata wiffceem sinnam darrihts, ka

tahs no Kuldigas kaupmarreem siblas naudas truh-fuma dehl isdohstas naudas-zeddeles lihds **1mo Jan-wari 1863** pee ta kaupmarra **A. Lunina** janonefs preefch eemihfchanas, bet ne appalfch 1 rubla wehri-bas, pee zeetas peefohdinafchanas, ka, — tapeh; ka fchis eemihfchanas-termins tas weenigais, — peh; notezefchanas icha termina nekahda peenemschona pee-minnetu naudas zeddeku ne buhs, tahs paschas tur-prettim par gluschi negeldigahm taps usflattitas. 1

Magistrata appalfchraffis.

Wiffceem saweem draugeem un katram sinnamu dar-ram, ka meh's taggad arri tahdu pehrwi effam sagabda-jusch, ar so warr willu un willanas drahnas itt weegli **fkaifsti meluas nu bruhnas pehrweht**, kas nemas ue no-cet.

Sillu, pellehku, jalku, rohschu-farkanu, eesllu, kâ arri to pasifstamu muhsu paschu taifstu foschinefka-falwi arween un **tikkai pee mums rittigu** warr dabbuht.

Mahzibu, kâ japehrwe, fatrs pirzeis lihds ar pehrwi pee mums dabdu. **A. un W. Wetterich,** 2

apteeka- un pehrwu-bohdê pee Pehtera bairigas, Nihgâ.

No **Zaunjelgawas pilfata Magistrata** itt wiffi tee, kurre rohlâs irraid tahs siblas naudas zedde-les, kas ar waldfchanas wehleschanu un sinnu siblas naudas truhfuma labbad isdohstas tappufchas no scheem Zaunjelgawas schibdeem, prohti no: **Behr Zalle Birkhahn, Isaak Dawid Isakowis, Olias Za-kubowis, David Stern, Nachmann Reinberz, Chazkel Isig Kahn, Mattis Heymann, Herz Heymann, Chazkel Abraham Kahn, Eisak Schas, Pehsak Abramowis,** — zaur scho sluddi-nafchanu tohy usazinati, angfcham peeminnetas siblas naudas zeddeles tuhda un **wifswehlaki lihds 1mai Septembera deenai schinni gaddâ**, kâ tanni no-spreestâ beidsamâ terminâ, pee teem schibdeem, kurre wahrds ifklatrâ zeddele eerakfhts; noneft, parahdiht un prett skaidru nandu ismiht un, ja teem par to buhtu jafuhds, ka fchee sawas islafitas scheines ne grihb prett skaidru nandu ismiht, — sawu subdfibu tuhda usdohht pee Zaunjelgawas Magistrata. Wehl tê tohy isfluddinahts, ka, ja kahds lihds noliftam terminam tã ne buhs darrihts, tas pehjak, kad 1mais Septem-beris 1862 vagahjis, itt nekahdu subdfibu nedf praiff-fchanu wairs ne warrehs peedoht par schim zeddelehm.

Zaunjelgawas Magistratâ, tanni 28tâ Aprili 1862. (Nr. 735.) Birgermeisteris **A. Diedrich,** 2

Sikretehrs **Maguus.**

S i n n a .

Pateizam par teem 7 rubl., to Subbates draudse Missionareem atsubtijuse. — Pateizam wehl J. S—g. no B. par jufsu dahwanu — dohsim Balkara-Sibirias tizzibas beedreem. S—g.

Printw driffsch.

Re jubrmâlas-gubernements aughas waldfchanos ruffes; Kollegienrath **G. Blaeke,** Censor. Zalgawâ, tai 15tâ Maiji 1862. No. 86.